

A photograph of a man in a yellow shirt running and a child on a bicycle, both seen from behind, as they move along a dirt path in a lush green forest. Sunlight filters through the trees, creating a dappled light effect on the path. The image is used as a background for the document cover.

**SPORTS- OG
FRITIDSPOLITIK
2018-2021**

SUNDE FÆLLESSKABER

– i bevægelse & balance

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

FORORD

Velkommen til Aarhus Kommunes sports- og fritidspolitik 2018-21. Den sætter den politiske ramme om noget af det mest værdifulde vi har - vores fritid. Den tid vi tilbringer sammen med andre i vigtige og sunde fællesskaber.

Aarhus har en stærk tradition for foreningsliv, og mange borgere involverer sig frivilligt i at lave sunde og udviklende aktiviteter for børn, unge og voksne. Dette engagement er meget vigtigt for vores by. Ikke mindst i en tid med kraftigt stigende befolkningstal.

Her skabes aktiviteter, som involverer, udfordrer og overrasker borgerne. Her skabes rammerne for breddeidrætten, elitesporten og de idebaserede foreninger. Her udvikles og

understøttes fællesskaber for alle. Sports- og fritidsområdet har samtidig en stor betydning for den mentale sundhed, forebyggelse af ensomhed og bidrag til udviklingen af medborgerskab, demokrati og sunde fællesskaber.

Sports- og fritidsområdet er kendetegnet ved en mangfoldighed af frivillige aktører. Udkastet til den nye politik er blevet udarbejdet på baggrund af en proces i 2017, hvor der har været mulighed for bred deltagelse. Der er afholdt en række inspirationsmøder med eksterne og interne samarbejdspartnere samt åbne workshops for byens borgere. Det har givet mange gode input, som har haft stor indflydelse på den endelige udformning af politikken.

INDHOLD

Aarhus - en by i bevægelse 06

Vision for sports- og fritidspolitikken 10

Overordnede mål i sports- og fritidspolitikken 12

Gode rammer for alle 14

Aktivt børne- og ungdomsliv 18

Sport og talentudvikling 22

Frivillighed, foreningsliv og folkeoplysning 24

Samskabelse, partnerskaber og aktivt medborgerskab 28

Helhedsorienteret fritids- og foreningsindsats i udsatte bydele 32

Store sportsevents 34

FOTOS:

Aarhus Kommune / Vildmedfoto.dk / Henrik Dreyer
Helene Bagger / Jørgen Disvald / Stig Olsen

AARHUS /01/ - EN BY I BEVÆGELSE

Sports- og fritidsområdet berører og bevæger alle i Aarhus, små som store, unge som gamle, bredden som eliten. Sports- og fritidspolitikken handler om noget af det mest værdifulde i aarhusianernes liv - fritiden. I fritiden udvikler og bevæger vi os – sammen og hver for sig – socialt, fysisk og mentalt.

Sports- og fritidsområdet har en mangfoldighed af aktører, aktiviteter, faciliteter og events. Aarhus har et stærkt og velfungerende foreningsliv med mange engagerede og kompetente frivillige. De folkeoplysende aktiviteter dækker bredt, fra spejder og amatørteater til kampsport og svømning, eller aftenskolekurser og politisk ungdomsarbejde. Kernen i folkeoplysningen er den aktive og frivillige deltagelse i fælles aktiviteter.

Er Aarhus verdens mindste storby – eller verdens største landsby? Aarhus rummer elementer af både storby og landsby, da byen er kendetegnet ved en blanding af et stærkt foreningsliv og moderne aktivitetsmønstre (Idan, 2017). Byen er fuld af aktive borgere, der benytter ruter og faciliteter i byens rum eller deltager i folkeoplysende aktiviteter.

Aarhus er en kommune i vækst. Ved indgangen til 2018 havde Kommunen 340.421 indbyggere. Det er målsætningen, at Kommunen i 2050 runder 450.000 indbyggere. Det skaber spændende byudvikling og en gejst og dynamik, som medvirker til at give nye muligheder. Samtidig sætter

befolkningstilvæksten sports- og fritidsområdet under pres. Udviklingen understreger vigtigheden af, at gode rammer for fritids- og foreningslivet hele tiden indtænkes og prioriteres for at sikre, at Aarhus fortsat er en kommune i bevægelse og en god kommune for alle.

SPORTS- OG FRITIDSOMRÅDET - I UDVIKLING OG PÅ VEJ

Sports- og fritidsområdet går en spændende tid i møde med mange nye og visionære tiltag i støbeskeen. Det kommende år står i sportens og frivillighedens tegn med store sportsevents, nye faciliteter og hyldest af de mange frivillige i løbet af 2018, hvor Aarhus er frivillighovedstad.

Med etableringen af Fjordsgades Forenings- og Fritidshus får Aarhus en unik mulighed for at skabe et sprudlende fritidsmiljø, hvor frivillighed, folkeoplysning og foreningsliv kan trives og udvikles. Samtidig er vi ved at etablere en nytænkende Sports- og Kulturcampus i Aarhus Vest, hvor Cirk(h)uset og Verdensbadet er nogle af de spændende elementer på tegnebrættet.

I foråret 2018 åbner et flot nyt sejlsportscenter, som bliver et vigtigt vartegn for både sejlsporten og Aarhus. Sejlsportscentret kommer til at danne ramme for en af de hidtil største internationale sportsbegivenheder i Aarhus, når byen i 2018 bliver vært for VM i Sejlsport.

SAMSPILLET MED ANDRE POLITIKOMRÅDER I AARHUS KOMMUNE

Sports- og fritidsområdet er ikke en isoleret ø. Udvikling skabes i et bredt samarbejde på tværs af mange sektorer. Derfor skal der sikres en kobling til andre politikområder og kommunale institutioner. Sports- og fritidspolitikken har også berøring til en række kommunale politikker om f.eks. sundhed, medborgerskab, internationalisering osv.

De forskellige politikker har ofte et fælles grundlæggende tema: Det gode, sunde og udviklende liv for byens borgere.

ØKONOMISK RAMME

Sports- og fritidspolitikken rummer en lang række initiativer og målsætninger. De økonomiske rammer for sport- og fritidsområdet giver mange udviklingsmuligheder, og det vil være muligt at arbejde i retning af initiativer og mål inden for rammerne. Dog er der naturligvis initiativer og mål, der kræver flere ressourcer, hvis de skal realiseres i fuldt omfang. Det ligger derfor som en underliggende præmis på alle mål og initiativer, at arbejdet og ambitionsniveauet nødvendigvis er styret af den økonomi, der er til rådighed.

EN POLITIK FOR DEN FOLKEOPLYSENDE VIRKSOMHED

Ifølge folkeoplysningsloven skal alle kommuner have en politik for den folkeoplysende virksomhed. Politikken skal indeholde målsætninger for folkeoplysningsområdet og beskrive rammer og snitflader til tilgrænsende områder. Sports- og fritidspolitikken udgør politikken for den folkeoplysende virksomhed for Aarhus Kommune.

SPORTS- OG FRITIDSOMRÅDET - I UDVIKLING OG PÅ VEJ

LEGACY FRA KULTURHOVEDSTAD 2017

Den nye sports- og fritidspolitik er blevet skabt midt i kulturhovedstadsåret, hvor man kan bygge videre på mange af de erfaringer, man har gjort sig med bl.a. store events, inddragelse af et stort korps af frivillige og nye netværks- og samarbejdsstrukturer både på tværs af kommune, region og erhvervsliv. Erfaringer, der bl.a. bliver gavnlige, når Aarhus bliver Frivillighovedstad i 2018.

PROCESSEN BAG SPORTS- OG FRITIDSPOLITIKKEN

Sports- og fritidsområdet er kendetegnet ved en mangfoldighed af frivillige aktører. Politikken er derfor blevet til i en dialog, hvor der har været mulighed for bred deltagelse og indflydelse på politikens udformning. Der er afholdt en række inspirationsmøder med eksterne og interne samarbejdspartnere samt en åben workshop for byens borgere. De mange møder har vist, at der generelt er stor tilfredshed med den foregående politik for perioden 2013-2017. Det gælder både struktur, form og indhold. Den nye sports- og fritidspolitik tager derfor udgangspunkt i at videreføre og udbygge de mange gode initiativer og samarbejdsrelationer.

VISSION FOR SPORTS- OG FRITIDSOMRÅDET /02/

Sports- og fritidspolitikken skal ses som en del af rammefortællingen om Aarhus og byens overordnede vision "Fortællingen om Aarhus". Det er en vision for Aarhus, som udtrykker det, vi sætter pris på, det vi gerne vil bevare, og det vi gerne vil udvikle:

- **AARHUS – EN GOD BY FOR ALLE**
- **AARHUS – EN BY I BEVÆGELSE**
- **AARHUS – EN BY MED HANDLEKRAFT OG FÆLLESSKAB**

Aarhus skal på sports- og fritidsområdet have aktivitetstilbud, der understøtter det gode liv. Det skal være let at komme i gang med aktiviteter, og der skal være aktivitetsmuligheder for alle målgrupper.

Aarhus skal være en kommune med et sports- og fritidsområde i udvikling og på vej, som er kendetegnet ved en mangfoldighed af forenings- og fritidstilbud. Aktiviteter, som involverer, udfordrer og overrasker borgerne. Dette sker, når borgerne involverer sig aktivt og tager medansvar som deltagere og frivillige.

Sports- og fritidsområdet skal arbejde for sunde fællesskaber for alle: Vi skal være i bevægelse og balance. Området skal fortsat fungere som en social løftestang, der styrker den mentale sundhed, forebygger ensomhed og bidrager til udviklingen af medborgerskab, demokrati og sunde fællesskaber.

**VI SKAL
VÆRE I BEVÆGELSE
OG BALANCE**

/03/ OVERORDNEDE MÅL I SPORTS- OG FRITIDSPOLITIKKEN

Sports- og fritidspolitikken er bygget op om syv overordnede mål for arbejdet de kommende fire år. Hvert mål bliver beskrevet nærmere i et selvstændigt afsnit, der rummer en beskrivelse af ambitioner og initiativer.

GODE RAMMER FOR ALLE

Aarhus skal have gode faciliteter til de almindelige folkeoplysende aktiviteter og til selvorganiseret forenings- og fritidsliv. Faciliteter og rammer skal gentænkes, moderniseres og udvikles, så de svarer til brugernes nutidige ønsker og behov.

AKTIVT BØRNE- OG UNGDOMSLIV

Aarhus er en kommune med mange børn og unge, der efterspørger et sammenhængende og aktivt fritidsliv. Det er vigtigt, at byens børn og unge involveres og fastholdes i et aktivt børne- og ungdomsliv, hvor de kan opleve at være værdifulde for fællesskabet og bevidste om deres eget bidrag til det.

SPORT OG TALENTUDVIKLING

Aarhus skal have et sports- og talentudviklingsmiljø, der understøtter udøvernes sportslige og uddannelsesmæssige muligheder bedst muligt.

FRIVILLIGHED, FORENINGSLIV OG FOLKEOPLYSNING

Aarhus Kommune skal understøtte et mangfoldigt og aktivt fritids- og foreningsliv, som har tilbud, der appellerer til alle borgere.

SAMSKABELSE, PARTNERSKABER OG AKTIVT MEDBORGERSKAB

Samskabelse og hverdagsfællesskaber i lokalområder skal styrkes og understøttes. Det tilfører værdi og medejerskab til projekter og aktiviteter.

HELHEDSORIENTERET FRITIDS- OG FORENINGSINDSAT I UDSATTE BYDELE

Fritids- og foreningslivet spiller en vigtig rolle for det aktive medborgerskab i de udsatte bydele. Der skal arbejdes med etablering af aktiviteter i udsatte områder, som en del af udviklingen til attraktive bydele.

STORE SPORTSEVENTS

Aarhus skal have flere store sportsevents. Det giver oplevelser, identitet og bidrager til byens vækst og udvikling.

/3.1/ GODE RAMMER FOR ALLE

Byen er til for borgerne. Aarhus skal have gode faciliteter til folkeoplysende aktiviteter og til selvorganiseret forenings- og fritidsliv. Faciliteter og rammer skal gentænkes, moderniseres og udvikles, så de svarer til brugernes nutidige ønsker og behov.

Aarhus er en by i vækst. Ved indgangen til 2018 havde Kommunen 340.421 indbyggere. Det er målsætningen, at Kommunen i 2050 runder 450.000 indbyggere. Det skaber behov for udvikling af nye bydele og udbygning af eksisterende bydele. Historisk set har investeringerne ikke fulgt med væksten i befolkningstallet. Konkret betyder det, at der nu er flere århusianere om hvert foreningslokale, boldbane eller idrætshal, end der var for 10 år siden.

Aarhus Byråd har ved budgetforliget for 2017 bevilget en fremtidig årlig ramme på 10 mio. kr. til anlæg af nye

idrætsfaciliteter. Det giver et godt udgangspunkt for udviklingen af byens idrætsfaciliteter. Det er stadig nødvendigt at gentænke og optimere brugen af alle byens fritidsfaciliteter, da befolkningstilvæksten og borgernes forventninger om moderne faciliteter stiller store krav til udbygning og modernisering.

Byrummet og naturen omkring Aarhus udgør fantastiske rammer for fritidslivet. Der skal sættes fokus på at etablere og informere om aktivitetsmuligheder i byrum, parker, bynære landskaber, grønne områder og kyststrækninger.

AMBITION 1

Der skal være en løbende udbygning af fritids- og idrætsfaciliteterne, så udbuddet af faciliteter fastholdes i takt med, at der bliver flere indbyggere.

INITIATIVER

- Der skal sikres faciliteter til byens mangfoldige og forskellige aktivitetsformer. I den forbindelse skal de fremtidige kriterier for den årlige anlægsbevilling til idrætsfaciliteter på 10 mio. kr. bl.a. fastlægges.
- Bygninger og faciliteter på fritidsområdet skal løbende vedligeholdes og moderniseres, så faciliteterne kan imødekomme brugernes behov og udviklingsønsker, herunder særlige behov hos mennesker med handicap. Planlægning og udførelse skal ske i samspil med brugerne.
- Der skal skabes synlige faciliteter i det offentlige rum, så byen lægger op til bevægelse og aktiviteter. Det kan f.eks. være en pavillon på havnefronten, Bispetorv eller lignende, der kan bruges til kor, yoga eller andre aktiviteter.
- Sport & Fritid skal arbejde for, at fritids- og idrætsfaciliteter skal være en fast del af byudviklingen. Især i nye boligområder er det væsentligt at indtænke fritidsfaciliteter fra starten.
- Der skal arbejdes med en strategi, hvor der i kommunens lokalområder samles forskellige faciliteter og aktivitetsmuligheder på samme adresse. Faciliteterne kan med fordel ligge i forbindelse med andre borgerrettede bygninger (skoler, biblioteker, lokalcentre m.v.).

AMBITION 2

Der skal være en optimal udnyttelse af forenings- og fritidsfaciliteter i Aarhus Kommune.

INITIATIVER

- Der skal arbejdes for en effektiv udnyttelse af forenings- og fritidsfaciliteter i Aarhus. Det skal ske via dialog med foreninger om brug af faciliteter, afklaring af delemuligheder og stor synlighed om ledige lokaler.
- Der skal arbejdes med optimering af drift af faciliteter. Der skal være en brugervinkel på ansvaret for faciliteten og gerne en lokal forankring.
- Det skal være lettere for selvorganiserede grupper at booke ledige fritids- og idrætsfaciliteter til idræt, leg og bevægelse med eget ansvar for brug, oprydning m.v.
- Der skal arbejdes for at sikre enkle rammer og god dialog om benyttelse af skolernes faciliteter i fritiden. Eksempelvis kan der laves forsøg med etablering af brugerråd, hvor alle fritidsbrugere (foreninger, folkeoplysningsklubber mv.) inviteres til halvårige møder med skolen for at sikre lokal dialog.
- Mulighederne for at kombinere opvisningsbaner og kunstgræsbaner skal undersøges, så der både skabes bedre udnyttelse af opvisningsbaner til træning og bedre rammer for afvikling af liga og divisionskampe i byen.

AMBITION 3

Byrummet og naturen omkring Aarhus udgør fantastiske rammer for fritidslivet. Borgernes muligheder for at benytte byens rum, parker og idrætsfaciliteter til selvorganiserede idræts- og motionsaktiviteter skal understøttes.

INITIATIVER

- I samarbejde med Teknik og Miljø skal Sport & Fritid arbejde med udvikling af aktivitetsmuligheder i byrum og natur. Der skal skabes små oaser i bybilledet, hvor byens borgere og foreninger kan gennemføre deres aktiviteter.
- Sport & Fritid vil i samarbejde med Teknik og Miljø og byens foreninger arbejde med formidling af aktivitetsmuligheder i byrum, parker, bynære landskaber, grønne områder og kyststrækninger.
- Sport & Fritid og Teknik og Miljø skal indtænke muligheder for fritidsaktiviteter i forbindelse med anlægsprojekter. Ved klimatilpasningsprojekter kan der skabes merværdi ved samtidig anlæg af fritidsfaciliteter. I forbindelse med anlægsprojekter kan overskudsjord anvendes som en ressource og bruges til etablering af rekreative anlæg, som f.eks. udendørs sportsfaciliteter, gå- og løberuter, mountainbike-baner mv. Ligeledes kan anlægsprojekter på sports- og fritidsområdet forholde sig til klimamæssige problemstillinger mhp. at skabe merværdi.

AMBITION 4

Forenings- og fritidshuset på Fjordsgades Skole skal udvikles til et fyrtårn på sports- og fritidsområdet. Forenings- og fritidshuset på Fjordsgades Skole forventes indviet medio 2018. Bygningerne rummer ca. 7.000 m² med mange forskellige anvendelsesmuligheder.

INITIATIVER

- Huset skal tages i brug med en bred vifte af folkeoplysende og brugerdrevne aktiviteter. Huset skal rumme et sprudlende fritidsmiljø, hvor frivillighed, folkeoplysning og foreningsliv kan trives og udvikles.
- Der skal være en bred brugerinvolvering i husets beslutninger og drift.
- Mange folkeoplysende aktiviteter skal flyttes fra Brobjerg skolen til Fjordsgade i forlængelse af Byrådets beslutning om at gøre Brobjergskolen til Børnekulturhus.

AMBITION 5

Aarhus skal have gode rammer til opvisningsidræt og events.

INITIATIVER

- Ceres Park og Arena skal være byens flagskib inden for idræt. Den nuværende driftsaftale udløber i 2020, og arbejdet med den fremtidige drift forventes påbegyndt i 2018. Her skal der fokus på udnyttelse af stedets potentiale for idrætsaktiviteter.
- Der skal udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag med belysning af mulighederne for etablering af et nyt eller ombygget fodboldstadion.

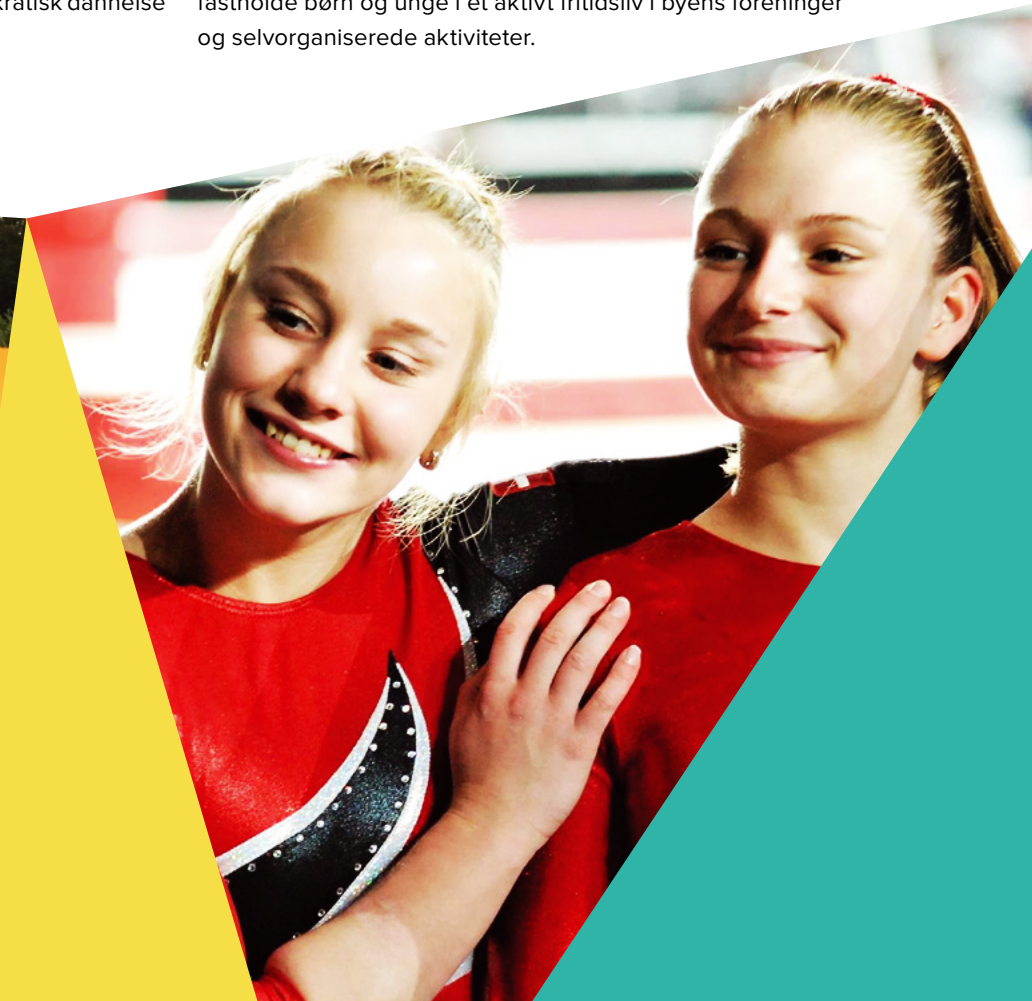

Aarhus er en kommune med mange børn og unge, der efterspørger et sammenhængende og aktivt fritidsliv. Byens mange forskellige foreninger og selvorganiserede tilbud giver rig mulighed for deltagelse i en mangfoldighed af fritidsaktiviteter.

Det er vigtigt, at byens børn og unge involveres og fastholdes i et aktivt børne- og ungdomsliv, hvor de kan opleve at være værdifulde for fællesskabet og bevidste om deres eget bidrag til det. Deltagelse i det frivillige foreningsliv giver ikke bare mulighed for en bred vifte af spændende og lærerige aktiviteter. Det er også en vigtig træningsbane for demokratisk dannelse og medborgerskab for byens børn og unge.

Mange børn i Aarhus er allerede aktive i en idrætsforening eller idebestemt forening, men der er fortsat en gruppe af børn og unge som er foreningsuvante. Samtidig er der en tendens til, at unge falder fra deres fritidsaktivitet i teenageårene. Det er derfor vigtigt, at der gøres en aktiv indsats for at rekruttere og fastholde børn og unge i et aktivt fritidsliv i byens foreninger og selvorganiserede aktiviteter.

/3.2/ AKTIVT BØRNE- OG UNGDOMSLIV - I BEVÆGELSE OG I SUNDE FÆLLESSKABER

AMBITION 1

Flere børn og unge skal have et aktivt fritidsliv og deltage i byens foreningsliv.

INITIATIVER

- Åben Skole samarbejdet om foreningsbaserede undervisningsforløb i skoler, fritidsklubber mv. skal udvikles og styrkes.
- Foreningsmentor- og følgevensordninger skal styrkes og udbredes, eksempelvis til sårbare børn og unge eller børn og unge med fysiske og psykiske handicap. Der skal iværksættes forsøg med fritidspas til flere målgrupper.
- Der skal arbejdes for at synliggøre mulighederne for forhøjet aktivitetsstøtte til foreninger med hold for børn og unge med udviklingshæmning eller fysiske og psykiske handicap
- Foreninger med kreative aktiviteter som billedkunst, teater og musik spiller en vigtig rolle i udviklingen af børn og unges frie kreativitet. Mulighederne for at de kreative folkeoplysende foreninger og skoler indtænkes i det fremtidige børnekulturmiljø på Brobjergsskolen skal undersøges.
- Der skal arbejdes for at opnå større tilgængelighed og synlighed i foreningernes tilbud til småbørn og børnefamilier, eksempelvis gennem samarbejde med sundhedsplejen.

AMBITION 2

Indsatsen for at rekruttere og fastholde unge i fritidsaktiviteter og frivilligt arbejde i foreningslivet skal styrkes.

INITIATIVER

- I samarbejde med byens foreninger og deres interesseorganisationer skal indsatsen for at rekruttere og fastholde unge i fritidsaktiviteter og frivilligt arbejde i foreningslivet styrkes - både med fokus på de unge som aktive deltagere, instruktører/ledere og som frivillige i foreningens øvrige opgaver.

Dette kan bl.a. ske gennem:

- Udvikling og nytænkning af aktiviteter, opgaver og organisation. E-Sport er et eksempel, hvor der i samspil med foreningerne kan skabes aktiviteter, der favner nye målgrupper og foreningsuante unge.
- Udvikling af kurser til unge foreningsaktive, eksempelvis i regi af "Aarhus i Forening", f.eks. leder-/projektledervedtagelser, som er genkendelige og anvendelige på unges CV.
- Forsøg med foreningsbaserede valgfag eller ungdomsskolefag, hvor de unge kan uddanne sig til instruktører eller dommere med mulighed for praktik i foreningslivet.

INITIATIVER

- Mulighederne for samarbejde mellem foreninger og ungdomsuddannelser om undervisningsforløb skal undersøges, f.eks. med afsæt i nichesportsgrene eller forløb med inddragelse af forskellige fritidsaktiviteter og foreninger.

AMBITION 3

Folkeoplysningsklubberne skal udgøre et stærkt og differentieret tilbud til byens unge.

INITIATIVER

- Der skal arbejdes med differentiering af folkeoplysningsklubbernes tilbud, så man på tværs af byen kan give unge forskellige tilbud.
- Der skal på forsøgsbasis arbejdes med nye klubformer.
- Der skal arbejdes med at understøtte folkeoplysningsklubbernes bestyrelser og ledelser i forhold til administration og udvikling af klubtilbuddene.

AMBITION 4

Daghøjskolernes tilbud skal udvikles, så de fortsat kan hjælpe byens unge videre i uddannelse

INITIATIVER

- Daghøjskolerne skal arbejde for at styrke samarbejdet med uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og foreninger.
- Daghøjskolerne skal have fokus på unges mentale sundhed og fortsat arbejde med at styrke demokratiforståelse, fælles skaber på tværs af sociale skel og et aktivt medborgerskab blandt unge.

I BEVÆGELSE
OG I SUNDE
FÆLLESSKABER

/3.3/ SPORT OG TALENTUDVIKLING

Aarhus skal fortsat udvikle og understøtte et stærkt sports- og talentudviklingsmiljø, der sikrer gode rammer og faciliteter for udøvere og klubber i samarbejde med interesseorganisationer, specialforbund og Team Danmark.

Aarhus har en stor diversitet inden for sport og talentudvikling, som understøttes af Aarhus Kommune gennem Eliteidræt Aarhus. Ved at styrke samarbejdet med de øvrige interesseorganisationer inden for idrætten, skal Aarhus udvikle sig til at stå endnu stærkere som idrætsby.

Eliteidræt Aarhus har gennem en årrække understøttet velfungerende kraftcentermiljøer inden for en lang række sportsgrene i samarbejde med Team Danmark,

specialforbundene og klubberne i Aarhus. Herved er Eliteidræt Aarhus med til at sikre, at Aarhus har en stærk position inden for international og national elitesport.

Elite Sports Akademi Aarhus (ESAA) er et partnerskab mellem lokale klubber, byens uddannelsesinstitutioner, Team Danmark og DIF. Partnerskabet er forankret i Aarhus via fonden Eliteidræt Aarhus, og er efter 10 års virke en vigtig spiller i byen. Via ESAA kan elitesportstalenter kombinere træning, skolegang og uddannelse ud fra en helhedsorienteret og langsigtet indsats. I sæson 2017-2018 er 450 unge i alderen 15–25 år tilknyttet ordningen både i folkeskolen, på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

AMBITION 1

Aarhus skal være en del af det Nationale Elitesports Center (NEC), som en regional partner, der understøtter intentionerne i den nationale strategi i samarbejde med DIF og Team Danmark.

INITIATIVER

- NEC-faciliteterne skal udvikles i samarbejde med DIF og Team Danmark. Dette arbejde påbegyndes med udvikling af Sportens Hus, som et centralt omdrejningspunkt for Team Danmarks aktiviteter i byen og som første skridt i gentænkning af et styrket set up til gavn for alle brugere.
- Ceres Park og Arena skal være omdrejningspunkt for Idræt, talent- og elitesport. Eliteidræt Aarhus skal igangsætte en proces med at gentænke faciliteterne og brugen af disse, for at styrke etableringen af NEC samt optimere eksisterende klubber og interesseorganisationers virke i faciliteterne.
- Samarbejdet med DIF og specialforbundene skal udvides/intensiveres, så der kommer en tæt kobling mellem et regionalt NEC og talentarbejdet i specialforbundene og i byens elitemiljøer. En langsigtet strategi for et regionalt NEC, hvor byens elitemiljøer indgår i organiseringen, forudsætter en tættere kobling mellem specialforbund og eliteklubber, da specialforbundene sætter den overordnede retning for eliteklubbernes talentarbejde.

AMBITION 2

ESAA skal fortsat sikre, at uddannelse og sport hænger sammen for det enkelte talent ved at skabe optimale rammer for både uddannelse og sportslig udvikling.

INITIATIVER

- ESAA-konceptet skal fortsat understøttes og videreudvikles i samarbejde med relevante parter, og være en del af grundlaget for det kommende NEC i Aarhus.
- Der skal arbejdes for at udvikle et trænerakademi i Aarhus i samarbejde med Team Danmark, DIF og specialforbundene. Dygtige udøvere kræver veluddannede trænere. Aarhus har et mangfoldigt uddannelsesmiljø, men der mangler en institution, der kan uddanne kvalificerede trænere til talentmiljøerne og styrke rekrutteringen af trænere til hele byens sportsmiljø.
- Aarhus skal være en attraktiv by for træningslejre og sommercamps, der både kan understøtte bredde, talent og eliteidrætten i byen, tiltrække klub- og landshold, samt understøtte et regionalt NEC.
- Mulighederne for at lave forsøg med ESAA KIDS på flere skoler skal undersøges. ESAA KIDS er et åben skole samarbejde mellem ESAA, skole og foreningslivet.

FRIVILLIGHED, FORENINGSLIV /3.4/ OG FOLKEOPLYSNING

Fritids- og foreningslivet er en hjørnesten i det danske samfund – kulturelt, socialt, økonomisk og demokratisk. Her skabes sammenhæng, sunde fællesskaber og kompetenceudvikling på tværs af forskelligheder.

I Aarhus er der mange foreninger, oplysningsforbund, spejdere m.fl., der arbejder med udgangspunkt i fol-

keoplysningsloven og tilbyder en mangfoldighed af aktiviteter, der fremmer bevægelse, kreativitet, fællesskab og demokratiforståelse. Der findes også mange selvorganiserede aktiviteter, hvor byens borgere benytter byens mange aktivitetsmuligheder i byrum og natur.

Aarhus Kommune skal understøtte et mangfoldigt og aktivt fritids- og foreningsliv, som har tilbud, der appellerer til alle borgere. Gode rammer giver tid og energi til aktiviteten.

AMBITION 1

Borgernes muligheder for et aktivt fritidsliv og medborgerskab, både i det etablerede foreningsliv, i aftenskoler og i selvorganiserede netværk, skal fremmes og udvikles.

INITIATIVER

- Formidling af de mange aktivitetsmuligheder på folkeoplysningsområdet skal styrkes, så de bliver mere synlige for borgerne – børn, unge, voksne og seniorer. Det kan f.eks. ske som tema for den lokale udviklingspulje.
- Sports- og fritidsområdet bygger på et stort omfang af frivilligt arbejde. Frivillighedshovedstad 2018 skal bruges til at synliggøre mangfoldigheden i det frivillige arbejde samt potentialet for personlig udvikling og demokratisk dannelse, der ligger i at være frivillig træner/leder.
- Forskellige aktivitetsmuligheder for selvorganiserede skal fremmes. Det skal f.eks. være muligt at booke lokaler m.v.

AMBITION 2

Byens foreninger og aftenskoler skal understøttes i deres udvikling.

INITIATIVER

- Der skal arbejdes med udvikling og læring i foreningerne. Samarbejdet med Idrætssamvirket, Aarhus Ungdommens Fællesråd, DGI-Østjylland, Amatørkultur-samrådet og Folkeoplysningsområdet om udvikling af foreninger og aftenskoler skal videreføres og styrkes. Det kan f.eks. være i form af netværksdannelse, videndeling, adgang til relevante undervisningstilbud, udvikling af organisationsformer m.v.
- Folkeoplysningsområdet skal i samarbejde med områdets interesseorganisationer understøttes i arbejdet med rekruttering af nye medlemmer og engagerede frivillige, både blandt unge, voksne og byens mange aktive seniorer.
- Sport & Fritid vil have en særlig opmærksomhed på små

foreningers udfordringer i forhold til både formidling af nye aktiviteter og etablering og drift af fritids- og idrætsfaciliteter

- Sport & Fritid skal i samarbejde med Idrætssamvirket, ÅUF, Folkeoplysningsområdet og amatørkultursamvirket afholde tværgående sparrings- og inspirationsmøder hvert 2. år – første gang primo 2019.

- De frivillige inden for folkeoplysningsområdet skal anerkendes og belønnes for deres indsats. Det kan eksempelvis være i forbindelse med afholdelse af events og under frivillighedsårsdagen 2018.

- Der skal iværksættes en ekstern brugerundersøgelse blandt foreninger, der modtager tilskud under folkeoplysningsloven. Folkeoplysningsudvalget skal inddrages i udarbejdelse af indhold og form.

AMBITION 3

Aftenskoleområdet skal samle unge, voksne og ældre i værdiskabende fællesskaber, som beriger alle og understøtter den mentale, sociale og fysiske sundhed. Mangfoldigheden skal være til gavn for både unge, som vil opkvalificere deres realkompetencer, den modne voksne, som ønsker større livskvalitet i en presset hverdag og den psykisk sårbare eller mennesker med handicap, som finder plads i ligeværdige fællesskaber.

INITIATIVER

- Aftenskoleområdet skal være præget af mangfoldighed med mange forskellige skoler og et stort udbud af aktiviteter. Den frie tilgang til kurser giver borgere i Aarhus et realkompetenceløft, som samtidig giver større og bedre livskvalitet.
- Aftenskolerne skal bidrage til integration og inklusion samt skabe fællesskab gennem konkrete aktiviteter.
- Aftenskolerne skal være med til at understøtte det lokale demokrati. De skal arbejde med at udvikle nye lærings- og demokratirum, samt nye debatformer, der passer ind i moderne menneskers liv.

/3.5/ SAMSKABELSE, PARTNERSKABER OG AKTIVT MEDBORGERSKAB

Samskabelse og partnerskaber tilfører værdi og medejerskab til projekter og aktiviteter, og ofte udvikles nyskabende og sammenhængende løsninger og sikres bedre ressourceanvendelse.

Aarhus er en by i bevægelse, hvor medborgerskab er en værdi, og hvor vi hele tiden gentænker mulighederne for at leve i og udvikle vores by i fællesskab. En by, hvor vi sammen skaber rammen for det gode liv. En by fuld af aktive borgere, der tager medansvar og ejerskab for udviklingen og fastholdelsen af sunde fællesskaber, for spændende og nærværende lokalområder med mange muligheder for bevægelse, aktiviteter og fællesskaber i hverdagen – lokalt og på tværs af kommunen.

På sports- og fritidsområdet er der tradition for en bred brugerinvolvering, samskabelse med borgerne og partnerskaber med byens foreninger. Samarbejdet kan opstå på mange områder. Det kan være mellem foreninger, erhvervsliv og kommune om drift og udvikling af faciliteter eller rekreative områder, nye aktiviteter eller løsning af en opgave inden for et kommunalt prioriteret indsatsområde. Samskabelse og partnerskaber skaber synergier, giver medejerskab og bidrager til nyskabende og sammenhængende løsninger for borgerne.

AMBITION 1

Samskabelse og hverdagsfællesskaber i lokalområder skal styrkes og understøttes.

INITIATIVER

- Sport & Fritid skal fortsat understøtte og facilitere lokale initiativer omkring udvikling af nye faciliteter og aktiviteter i byens lokalområder – både ude og inde. Gode rammer og faciliteter, som inviterer til aktiviteter, der understøtter hverdagens fællesskaber.
- I samarbejde med Biblioteker og Borgerservice og Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg skal der arbejdes for at udvikle lokale samlingssteder, der kan danne rammen om en række aktiviteter for og med frivillige og foreninger.

- Faciliteter på lokalcentre og biblioteker skal synliggøres over for foreningsliv, oplysningsforbund og amatørkulturen.
- Der laves 3-4 forsøgsprojekter, hvor der sættes særligt fokus på udvikling af lokalesamarbejdsrelationer mellem foreninger, aftenskoler og andre fritidsaktører med udgangspunkt i biblioteker eller lokalcentre.

AMBITION 2

Sport & Fritid skal være facilitator for mere samarbejde og flere partnerskaber mellem foreningsliv, kulturliv, erhvervsliv og andre aktører på sports- og fritidsområdet.

INITIATIVER

- Partnerskaber mellem foreninger og kommunen om konkrete indsatsområder indenfor eksempelvis sundhed, integration, bevægelsesaktiviteter for seniorer, udsatte borgere, etc. skal understøttes og udbygges. Det kan være facilitering af indsatser, der understøtter inklusion af udsatte eller foreningsuvante borgere i fritids- og foreningslivet, eksempelvis mennesker med fysiske eller psykiske handicap.
- Mulighederne for partnerskaber skal være tilgængelige og synlige på folkeoplysningsområdet.
- I dialog med magistratsafdelingerne for Sundhed og Omsorg og Sociale Forhold og B beskæftigelse undersøges mulighederne for at igangsætte samarbejde og initiativer, der kan understøtte at flere seniorer, udsatte grupper og mennesker med handicaps får mulighed for et aktivt fritidsliv.
- Der skal arbejdes med kobling mellem erhvervsliv og sports- og fritidsområdet. I Fjordsgades Foreningsshus skal der laves forsøg med en "rugekasse-model", hvor projektmagere på sports- og fritidsområdet skal inviteres indenfor. Konkret kan projektmagere tilbydes husly i en kortere eller længere periode i et selvkørende kontor- og udviklingsmiljø.
- Forsøg med samarbejdsprojekter mellem små foreninger og mellem små aftenskoler skal udvikles i samarbejde med områdets interesseorganisationer. Eksempelvis samarbejde om administrative opgaver, faciliteter, uddannelse og klubliv, hvor ressourcer og potentialer udnyttes til fælles gavn.
- Der skal i samarbejde med interesseorganisationerne på sports- og fritidsområdet arbejdes for udviklingen af fora for ideudveksling og netværksdannelse mellem idebagmænd, projekter og initiativtagere.
- Sports- og fritidsområdet har snitflader og fælles indsatsområder med næsten alle dele af kommunen. Der skal arbejdes for et endnu stærkere samarbejde og flere partnerskaber med kommunens øvrige magistratsafdelinger og forvaltninger. Eksempelvis gennem delte medarbejderressourcer og fælles puljer.

/3.6/ HELHEDSORIENTERET FRITIDS- OG FORENINGSINDSATS I UDSATTE BYDELE

Aarhus Kommune har generelt et rigt udbud af fritidstilbud, men i nogle udsatte bydele mangler der tilbud. Fritids- og foreningslivet spiller en vigtig rolle for det aktive medborgerskab i de udsatte bydele.

I udsatte bydele er deltagelsen i fritids- og foreningslivet generelt lavere end i resten af byen. Derfor er der et behov for en ekstra indsats i de udsatte bydele. Det er hjælp til selvhjælp, så foreningerne vokser sig store og levedygtige, og foreningsdeltagelsen stiger.

Mange foreninger gør allerede en stor indsats i forhold til børn og unge i udsatte bydele, men der er stadig et stort potentiale. Det kan både handle om at udvikle eksisterende foreninger i de udsatte bydele og om at understøtte øvrige foreninger i at modtage nye medlemmer. Samtidig skal

de mange børn og unge, der udviser interesse for at deltage i foreningslivet have en hjælpende hånd til at finde den rigtige aktivitet. Der er desuden potentiale for nye samarbejder, eksempelvis inden for amatørkulturen med indvandrerforeninger, der har dans, musik og kultur på programmet.

Udviklingen af sports- og fritidslivet i de udsatte bydele skal ske på baggrund af en åben borgerkontakt, hvor ideer til modvirkning af samfundsnedbrydende udvikling opstår i åben og kritisk dialog.

AMBITION 1

Flere borgere i udsatte bydele skal have et aktivt fritidsliv og deltage i byens foreningsliv.

INITIATIVER

- Der skal arbejdes for, at flere børn og unge bruger deres fritidspas. Udbredelse af fritidspas kræver samarbejde på mange niveauer, både i kommunen og blandt eksterne samarbejdspartnere.
- Der skal arbejdes med brobygning mellem særlige indsatser og normalt tilbud, bl.a. ved hjælp af foreningsmentorer og ferieaktiviteter. Brobygning skal ske til sunde multikulturelle fællesskaber.
- Kulturintroforløb, hvor børn og unge i modtageklasser introduceres til foreningslivet og kultur- og fritidsaktiviteter skal videreudvikles og udbredes i samarbejde med Kulturforvaltningen og Borgerservice og Biblioteker.
- Der skal arbejdes med særligt fokus på faciliteter i udsatte bydele, hvor f.eks. sport og bevægelse kan bidrage til integration m.v. Kunstgræsbanen og Cirk(h)uset, der bliver en del af Sport og Kulturcampus i Gellerup er eksempler herpå.

AMBITION 2

Foreninger i udsatte bydele, der arbejder lokalt med demokratisk grundlag skal styrkes. Målet at understøtte sunde fællesskaber, der kan skabe bæredygtige aktiviteter og tilbud i lokalområdet.

INITIATIVER

- Sport & Fritid tilbyder rådgivning, uddannelse og længerevarende udviklingsforløb i forhold til, hvordan foreninger i de udsatte bydele organisatorisk og økonomisk kan udvikle sig og blive mere robuste.

- Sport & Fritid understøtter foreningernes arbejde med at rekruttere og fastholde ledere og trænere med henblik på at motivere foreningerne, så de selv udvikler deres aktiviteter, og så medlemmerne fastholdes i foreningerne.

- Der skal faciliteres netværk mellem velfungerende foreninger og foreninger, der har brug for udviklingshjælp.

- Der skal arbejdes på, at flere etniske minoritetsforeninger bliver tilknyttet interesseorganisationer og specialforbund.

AMBITION 3

Den kommunale indsats i de udsatte bydele skal være helhedsorienteret og bygge på et tæt, tværgående samarbejde, hvor indsatsen udvikles og koordineres på lokalt niveau. Sport & Fritid vil arbejde for at deltagelse i sunde fællesskaber er en fælles kommunal prioritering.

INITIATIVER

- Fokus på samarbejdet lokalt i lederrådene, for eksempel gennem fælles målsætninger om at styrke fritids- og foreningslivet i de udsatte bydele.
- Øget samarbejde lokalt gennem for eksempel boligsociale helhedsplaner.
- Sport & Fritid vil indgå i arbejdet med at sikre, at foreningslivet spiller en aktiv rolle i at sikre det gode børne- og ungeliv i de udsatte bydele – både generelt og i forlængelse af kommunens analyse af tilbuddene til børn og unge i Aarhus Vest (Gen-tænkning af tilbuddene til børn og unge i Gellerup, Toveshøj og Ellekær lokalområde).

Store sportsevents giver oplevelser, identitet og bidrager til byens vækst og udvikling.

AMBITION 1

Aarhus Events vil i samarbejde med Sport & Fritid invitere alle relevante foreninger og organisationer til samarbejde og deltagelse omkring VM i Sejlsport 2018.

AMBITION 2

Aarhus Events vil bidrage til aktivering af de nye byrum til events og på den måde være med til at gentænke brugen af byens rum.

EVENTS I BYRUMMET

Gode faciliteter er en forudsætning for velfungerende aktiviteter og events på hele sports- og fritidsområdet. De eksisterende idrætsanlæg sætter sine begrænsninger i forhold til afviklingen af store, internationale events. Byrummene i Aarhus har dog udviklet sig med f.eks. den nye havneplads, det indre havnebassin og det kommende havnebad. Det giver en række nye muligheder for aktiviteter og events, som kan give store oplevelser for borgerne og skabe liv og aktivitet i byrummet.

AMBITION 3

Aarhus Events vil have som særligt indsatsområde, at der i samarbejde med andre aktører inden for sports-, fritids-, turisme- og kulturområdet arbejdes for at sikre videreførelsen af de gode erfaringer fra frivillighedsprojektet under Kulturhovedstad 2017 bl.a. i forbindelse med Frivillighedstaden og VM i sejlsport i 2018.

/3.7/ STORE SPORTSEVENTS

Store internationale events er i dag med til at definere de fleste større byer. De medvirker til at tiltrække nye borgere og virksomheder, giver international synlighed og styrker byens internationalisering. Store sportsevents sætter ikke bare fokus på byens sportsgrene og idrætsudøvere. De er også med til at styrke og understøtte andre fokusområder, som f.eks. sundhed, byudvikling, erhvervsfremme og frivillighed.

VM I SEJLSPORT 2018

VM i Sejlsport 2018 er den største enkeltstående sportsevent i Aarhus nogensinde. Eventen vil bidrage til, at det maritime

Aarhus står stærkere, og at borgerne i Aarhus får blik for de oplevelsesmuligheder, der er inden for det maritime område. Både som tilskuer og som aktiv udøver. Samtidig vil det give alle besøgende en førstehåndsoplevelse af det nye Aarhus Ø.

VM i Sejlsport giver enestående muligheder for at bringe den maritime del af sports- og fritidsområdet i spil. Både i form af deltagelse, samarbejde på tværs og ved at styrke interessen for de enkelte idrætter.

**SPORTS- OG
FRITIDSPOLITIK
2018-2021**